

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 27.5.2015 г.
COM(2015) 286 final

2015/0125 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за установяване на временни мерки в областта на международната закрила в
полза на Италия и Гърция**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Европейска програма за миграцията

На 13 май 2015 г. Европейската комисия представи всеобхватна европейска програма за миграцията¹, в която акцентът е поставен, от една страна, върху незабавни мерки, които Комисията ще предложи в отговор на кризисното положение в Средиземноморието, и от друга страна, върху инициативи в средносрочен и дългосрочен план, които трябва да бъдат предприети за гарантирането на структурни решения за по-добро управление на миграцията във всичките ѝ аспекти.

Комисията обяви, че до края на май и като част от непосредствените мерки ще предложи механизъм за задействане на системата за реагиране при извънредни ситуации, предвидена в член 78, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). В програмата се отчита фактът, че настоящите системи за убежище на държавите членки са подложени на безпрецедентен натиск и че поради големия брой пристигащи лица, по-специално в държавите членки по външните граници на Съюза, техният капацитет за прием и обработване на молби(те) за убежище е достигнал предела на възможностите си. В програмата се посочва, че предложението за задействане на член 78, параграф 3 ще включва схема за временно разпределение на лицата, които явно се нуждаят от международна закрила с цел да се гарантира справедливо и балансирано участие на всички държави членки в това общо усилие. В приложението към програмата е посочен коефициент на разпределение, който се основава на критериите, посочени в него (БВП, брой на населението, процент на безработица и брой на лицата, търсещи убежище, и на презаселените бежанци от предишен период).

В програмата се подчертава, че бързите действия, които ще бъдат предприети, за да се отговори на настоящата криза в Средиземноморието, трябва да служат като модел за реакцията на ЕС при бъдещи кризи, без значение коя част от общата външна граница е подложена на натиск, както от изток на запад, така и от север на юг.

1.2. Задействане на член 78, параграф 3 от Договора по отношение на Италия и Гърция

Като част от общата политика за убежище в член 78, параграф 3 от Договора се предвижда специално правно основание за справяне с извънредни ситуации. Като се основава на предложение от Европейската комисия то позволява на Съвета, след консултация с Европейския парламент, да приема временни мерки в полза на засегнатата (ите) държава (и), която/които е(са) изправена(и) пред извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави в една или повече държави (и) членка (и). Временните мерки, предвидени в член 78, параграф 3, имат изключителен характер. Те могат да бъдат задействани само когато е надхвърлен определен праг на неотложност и сериозност на проблемите, възникнали в системата (ите) за убежище на държавата (ите) членка (и) поради внезапен приток на граждани на трети държави.

¹ COM(2015) 240 final, 13.5.2015 г.

Както в Европейската програма за миграцията, така и в неотдавнашното изявление на Европейския съвет² и в Резолюцията на Европейския парламент³, представени след неотдавнашните трагични събития в Средиземно море, е изразено единодушно съгласие по отношение на конкретните и неотложните нужди, пред които са изправени държавите членки по външните граници на Съюза, и по отношение на необходимостта от укрепване на вътрешната солидарност, и от изготвянето на конкретни мерки, с които да бъдат подпомогнати най-засегнатите държави членки.

Съгласно статистическата информация относно броя на незаконно пристигащите граждани на трети държави в държавите членки през 2014 и 2015 г., включително на тези от тях, които очевидно се нуждаят от международна закрила, беше потвърдено, че понастоящем две гранични държави членки, а именно Италия и Гърция, са подложени на извънреден миграционен натиск.

Според данни на Frontex през 2014 г. централният и източният средиземноморски път са реално основните зони на незаконно преминаване на границите в ЕС, което представлява повече от 75 % от общия брой случаи на незаконно преминаване на границите в ЕС. През 2014 г. в Италия по незаконен начин са пристигнали повече от 170 000 мигранти, което представлява увеличение от 277 % в сравнение с 2013 г. Постоянно нарастване бе констатирано също така в Гърция, където са пристигнали повече от 50 000 незаконни мигранти, което представлява увеличение от 153 % в сравнение с 2013 г. Статистическите данни за първите месеци на 2015 г. потвърждават тази ясна тенденция по отношение на Италия. Освен това през първите четири месеца на 2015 г. Гърция е била изправена пред рязко увеличение на броя на незаконните преминавания на границите, което съответства на повече от 50 % от общия брой незаконни преминавания на граници през 2014 г. (почти 28 000 през първите четири месеца на 2015 г. в сравнение с общо почти 55 000 през 2014 г.). Голяма част от заловените в тези два региона незаконни мигранти са от националности, за които според данните на Евростат за целия ЕС дялът на одобрените молби е висок (през 2014 г. сирийците и еритрейците, за които дялът на одобрените молби за целия ЕС е над 75 %, са представлявали повече от 40 % в Италия и повече от 50 % в Гърция).

Според Евростат 64 625 души са кандидатствали за международна закрила в Италия през 2014 г., в сравнение с 26 920 през 2013 г. (увеличение с 143 %). По-малко увеличение на броя на молбите бе констатирано от Гърция с 9 430 кандидати (увеличение от 15 %).

Според данни на Frontex през 2014 г. друг важен път на миграция в ЕС е бил западният балкански път с 43 357 незаконни преминавания на границите (15 % от общия брой на случаите на незаконно преминаване на граница в ЕС). Въпреки това повечето мигранти, които използват балканския път, не се нуждаят *на пръв поглед* от международна закрила, като сред тях косоварите представляват 51 % от пристигащите.

Географското положение на Италия и Гърция и продължаващите конфликти в непосредствено съседство ги правят по-уязвими от останалите държави членки в близко бъдеще поради безпрецедентния приток на мигранти, които се очаква да продължават да достигат до техните територии. Тези външни фактори на увеличен миграционен натиск се добавят към съществуващите структурни недостатъци в техните системи за предоставяне на убежище, които допълнително поставят под въпрос

² Специално заседание на Европейския съвет (23 април 2015 г.), изявление на Европейския съвет EUCO 18/15.

³ P8_TA(2015)0176, 29 април 2015 г.

способността им да се справят по подходящ начин с настоящата ситуация на силен натиск.

Понастоящем нито една от останалите държави членки, включително тези разположени на външните граници, не са или не се очаква в близко бъдеще да изпаднат в извънредна ситуация като тази, която преживяват Италия и Гърция, с подобни пикове на броя на незаконно пристигащите лица и с висок процент на лицата, които очевидно се нуждаят от международна закрила, в съчетание със сериозни слабости в системите им за убежище.

С оглед на това настоящата миграционна ситуация в Италия и Гърция е уникална в целия ЕС и натискът върху капацитета на тези две държави да обработват молбите за международна закрила и да осигуряват адекватни условия на прием и перспективи за интеграция за лицата, които явно се нуждаят от международна закрила, изисква всички други държави членки да проявят своята солидарност.

Комисията ще продължи да наблюдава отблизо развитието на миграционните потоци по отношение на всички държави членки, в това число и Малта, която поради сходното си географско положение с това на Италия и Гърция, е била изправена пред подобни извънредни ситуации в миналото. Следователно в бъдеще могат да бъдат задействани подобни мерки по отношение на държави членки, които може да се окажат в извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани от трети държави.

2. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Настоящото предложение се представя като резултат от повсеместната криза в областта на убежището в Италия и Гърция. За предотвратяване на по-нататъшното влошаване на положението с убежището в тези две държави и за да им се предостави ефективна подкрепа, Комисията трябваше да реагира бързо и да представи своевременно своето предложение въз основа на член 78, параграф 3 от Договора с оглед на бързото му приемане от Съвета и прилагането от страна на държавите членки на временните мерки в полза на Италия и Гърция.

Институциите на ЕС и ключови участници вече изразиха общите си възгледи по този въпрос. В изявлението си от 23 април 2015 г. Европейският съвет се ангажира да разгледа възможностите за организиране на спешно преместване на мигранти между всички държави членки на доброволна основа. В своята резолюция от 29 април 2015 г. Европейският парламент призова Съвета да обмисли сериозно възможността за задействане на член 78, параграф 3 от Договора.

Върховният комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН)⁴ призова ЕС да се ангажира в рамките на ЕС с инструменти за солидарност с цел оказване на подкрепа по-специално на Гърция и Италия, включително чрез преместване на сирийските бежанци, спасени в морето, в различни държави в Европа въз основа на справедлива система за разпределение. Секторът на НПО също изрази мнението си по въпроса за преместването на лица, нуждаещи се от международна закрила⁵.

⁴ Предложенията на ВКБООН за справяне с настоящите и бъдещите пристигания на търсещи убежище лица, бежанци и мигранти по море към Европа, март 2015 г., са на разположение на следния адрес: <http://www.refworld.org/docid/55016ba14.html>.

⁵ Вж. например плана от десет точки на Европейския съвет за бежанците и изгнаниците (ECRE) за предотвратяване на загубата на човешки живот в морето, 23 април 2015 г., на следния адрес: www.ecre.org.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1. Обобщение на предлаганите мерки

Целта на предложението е да се установят временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и Гърция, за да им се даде възможност да се справят по ефективен начин с настоящия значителен приток на граждани на трети държави към техните територии, което поставя под натиск системите им за предоставяне на убежище.

Мерките, предвидени в настоящото решение, водят до временна дерогация от критериите, установени в член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013, и процедурните стъпки, включително сроковете, предвидени в членове 21, 22 и 29 от посочения регламент. Правните и процедурните предпазни мерки, предвидени в Регламент (ЕС) № 604/2013, включително правото на ефективни правни средства за защита, остават приложими по отношение на кандидати, обхванати от настоящото решение.

В съответствие с член 78, параграф 3 мерките, които могат да бъдат предприети в полза на държава членка, трябва да имат временен характер. Същевременно, за да се гарантира, че предприетите мерки имат реално въздействие на практика и предоставят действителна подкрепа на Италия и Гърция, и действително помагат на Италия и Гърция да се справят с притока на мигранти, продължителността на тези мерки не трябва да бъде твърде кратка. Поради това се предлага временните мерки, предвидени в настоящото предложение, да се прилагат за период от 24 месеца от момента на влизане в сила на настоящото решение.

Временните мерки, предвидени от настоящото предложение, се отнасят преди всичко до преместването на кандидатите за международна закрила, които на *първ поглед* изглежда, че очевидно се нуждаят от международна закрила, от Италия и Гърция, към други държави членки.

Другите държави членки, определени в предложението като „държави членки на преместване“ поемат отговорността за разглеждането на молбата на лицето, което ще бъде преместено. Разглеждането на молбата ще бъде извършено в съответствие с правилата, установени в Директива 2011/95/ЕС и Директива 2005/85/ЕО, като от 20 юли 2015 г. Директива 2013/32/ЕС ще замени Директива 2005/85/ЕО. Условието на прием ще бъдат предоставени в съответствие с правилата, установени в Директива 2003/9/ЕО, а от 20 юли 2015 г. нататък в съответствие с Директива 2013/33/ЕС, която ще замени Директива 2003/9/ЕО.

С предложението се въвежда числово изразена цел по отношение на кандидатите, които следва да бъдат преместени от Италия и Гърция, а именно съответно 24 000 и 16 000 души, а в неговите приложения са посочени два коефициента на разпределение, с които се определя броят на кандидатите, които трябва да бъдат преместени съответно от Италия и Гърция в другите държави членки. Това разпределение между Италия и Гърция се основава на съответните им дялове в общия брой на лицата, преминали незаконно границите в Италия и Гърция, които очевидно се нуждаят от международна закрила. В него се отчита също така рязкото нарастване на броя на незаконните преминавания на границите в Гърция през периода януари — април 2015 г. в сравнение със същия период на миналата година. Предлага се самите Италия и Гърция да не участват като държави членки на преместване. Общият брой от 40 000 кандидати, които следва да бъдат преместени от Италия и Гърция, съответства приблизително на 40 % от общия брой очевидно нуждаещи се от международна закрила кандидати, които

са влезли незаконно в тези две държави през 2014 г. По този начин предложената в настоящото решение мярка за преместване представлява справедливо разделяне на тежестта между Италия и Гърция, от една страна, и другите държави членки, от друга страна.

Обхватът на процедурата за преместване, предвидена в настоящото решение, е ограничен по два начина.

Първо, предлага се настоящото решение да се прилага само по отношение на кандидати, които на *първ поглед* очевидно се нуждаят от международна закрила. С настоящото предложение тези кандидати се определят като кандидати, принадлежащи към националности, за които според средностатистическите данни на Евростат за целия ЕС дялът на одобрените молби е над 75 %.

Второ, предлага се настоящото решение да се прилага само по отношение на тези кандидати, за които Италия или Гърция могат да бъдат по принцип компетентната държава членка в съответствие с критериите за поемане на отговорност, определени в Регламент (ЕС) № 604/2013. По този начин се гарантира, че Регламент (ЕС) № 604/2013 продължава да се прилага по отношение на кандидатите, които се намират в Италия и Гърция, включително тези с дял на одобрените молби от над 75 %, за които един от обективните критерии, изложени в посочения регламент (например присъствието на членовете на семейството в друга държава членка), показва, че друга държава членка би могла да бъде отговорна. Следователно тези кандидати ще бъдат преместени към другите държави членки в рамките на прилагането на Регламент (ЕС) № 604/2013, а не като част от временните мерки, предвидени в настоящото предложение. Същевременно Регламент (ЕС) № 604/2013 продължава да се прилага и по отношение на лицата, които не са били преместени по настоящата схема и които могат да бъдат върнати в Италия от другите държави членки. По отношение на последното положение в Гърция е различно, тъй като *ситуацията*) там е такава, че държавите членки са преустановили прехвърлянията към Гърция в рамките на дъблинската система в изпълнение на решението на Европейския съд по правата на човека по делото *M.S.S. срещу Белгия и Гърция*, последвано от решение по дело *N.S. срещу Обединеното кралство* на Съда на Европейския съюз, с което се потвърждава съществуването на системни недостатъци на процедурата за предоставяне на убежище и на условията за прием на търсещи убежище лица в Гърция.

С предложението се определя проста процедура по преместване, за да се гарантира бързо прехвърляне на съответните лица към държавата членка на преместване. Всяка държава членка определя национално звено за контакт за изпълнението на настоящото решение и уведомява за него останалите държави членки и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO). Италия и Гърция, с помощта на EASO и, когато е приложимо, на служителите за връзка на държавите членки, посочват на редовни интервали от време кандидатите, които могат да бъдат преместени. По този начин следва да се даде приоритет на уязвимите кандидати (за статут на бежанец). След това Италия и Гърция съобщават на звената за контакт на другите държави членки и на EASO точния брой на кандидатите, които могат да бъдат преместени. Останалите държави членки посочват броя на кандидатите, които могат да бъдат преместени незабавно на тяхна територия, както и всякаква друга полезна информация, като например тази свързана с приемането на семейства или на уязвими кандидати за статут на бежанец. След това Италия или Гърция трябва да вземат официално решение за преместване и да уведомят кандидата. В предложението се уточнява, че кандидатите, чиито пръстови отпечатъци трябва да бъдат взети в съответствие със задълженията, посочени в член 9 на Регламент (ЕС) № 603/2013, могат да бъдат преместени само ако

отпечатъците са вече снети. В предложението също така се уточнява, че държавите членки запазват правото си да откажат да преместят кандидат, за когото са налице опасения, че застрашава националната сигурност или обществения ред. В предложението се предвижда, че всички процедурни стъпки трябва да се извършат възможно най-бързо и че във всички случаи прехвърлянето на кандидата трябва да се извърши не по-късно от един месец след неговото/нейното идентифициране като кандидат, подлежащ на преместване. В предложението също така се уточнява, че за целите на процедурата по преместване държавите членки могат да решат да изпратят служители за връзка в Италия и Гърция.

Ясно е, че в рамките на координираната подкрепа от страна на EASO пълната ангажираност и реалното сътрудничество на държавите членки са от съществено значение за осигуряването на ефективното прилагане на предвидените временни мерки.

Освен преместване в предложението са предвидени и други мерки за подкрепа, които да бъдат предоставени на Италия и Гърция на място. По-специално, в предложението се предвижда увеличаване на подкрепата, предоставяна от други държави членки на Италия и Гърция, като координацията се извършва от EASO или други имащи отношение агенции. Целта е да се окаже помощ на Италия и Гърция, по-специално при проверката и началните етапи на обработката на молбите, както и при изпълнението на процедурата по преместване, определена в настоящото предложение (по-специално предоставяне на информация и оказване на специфична помощ на засегнатите лица, както и практическите договорености за извършване на прехвърлянията).

В предложението също така се предвижда задължение за Италия и Гърция да представят на Комисията пътна карта, която да включва подходящи мерки в областта на убежището, първия прием и връщането, които да подобрят капацитета, качеството и ефективността на системите им в тези области, както и мерки за гарантиране на правилното прилагане на настоящото решение. В предложението се предвижда възможността Комисията да спира, при определени обстоятелства, прилагането на настоящото решение.

Предложението включва специфични гаранции и задължения за кандидатите, които подлежат на преместване в друга държава членка. По отношение на правата в предложението се определя правото на получаване на информация относно процедурата по преместване, правото лицето да бъде нотифицирано относно решението за преместването му, в което трябва да се посочва конкретната държава членка на преместване, както и правото членовете на семейството да бъдат преместени в същата държава членка на преместване. В предложението също така се припомня задължението висшият интерес на детето да бъде съображение от първостепенна важност, когато се взема решение относно държавата членка на преместване. Това *inter alia* означава, че Италия и Гърция би трябвало да съобщават на другите държави членки когато кандидатът, който предстои да бъде преместен, е непридружено малолетно/непълнолетно лице, и заедно с държавата членка, която е изразила интерес да приеме това лице, да гарантират, че преди преместването са били преценени висшите интереси на детето в съответствие с Общ коментар № 14 (2013) на Комитета на ООН относно правото на детето неговият/нейният висш интерес да бъде съображение от първостепенна важност⁶. В предложението също така се припомнят последиците от вторичните придвижвания на кандидатите за международна закрила или на тези, получили такава, които са били част от схема за преместване въз основа на приложимото в момента право на ЕС, напр. когато те влязат без разрешение на

⁶ http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

територията на държава членка, различна от отговорната за тях държава (в този случай държавата членка на преместване).

В предложението се припомня възможността, която произтича от член 78, параграф 3 на Договора, Съветът, въз основа на предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, да приема временни мерки в полза на държава членка, различна от Италия или Гърция, която е изправена пред подобна извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани от трети държави. Освен това в предложението се предвижда, че тези мерки може да включват, когато е целесъобразно, преустановяване на предвидените в настоящото решение задължения на тази държава членка.

В предложението се уточнява, че мерките за преместване, предвидени в настоящото решение, ще бъдат финансирани по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), създаден с Регламент (ЕС) № 516/2014. За тази цел държавите членки на преместване трябва да получат еднократна сума в размер на 6 000 EUR за всяко лице, което търси международна закрила, преместено от Италия и Гърция в изпълнение на настоящото решение. Тази финансова подкрепа ще се изпълнява чрез прилагане на процедурите, предвидени в член 18 от Регламент (ЕС) № 516/2014.

В предложението от Италия и Гърция се изисква да докладват на всеки три месеца на Съвета и на Комисията относно изпълнението на настоящото решение, включително и за пътните карти.

Накрая, в предложението се уточнява, че настоящото решение се прилага единствено спрямо лица, пристигнали на територията на Италия и Гърция, считано от датата на влизане в сила на решението. Решението ще се прилага също така спрямо кандидатите, които са пристигнали на територията на тези държави членки от 15 април 2015 г. нататък, когато се случиха трагичните събития, които накараха Европейският съвет да вземе решение за укрепване на вътрешната солидарност и отговорност и да се ангажира по-специално с увеличаването на спешната помощ за държавите членки, намиращи се на първа линия.

3.2. Правно основание

Правното основание на предложението за решение на Съвета е член 78, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

В съответствие с разпоредбите на Протокол № 21, приложен към ДФЕС, относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, Обединеното кралство и Ирландия не участват в приемането от Съвета на мерките, предложени въз основа на дял V, трета част от Договора за функционирането на Европейския съюз. Обединеното кралство и Ирландия могат да уведомят Съвета в рамките на три месеца от представянето на дадено предложение или инициатива, или по всяко време след приемането им, че желаят да вземат участие в приемането и прилагането на всяка подобна предложените мерки.

В съответствие с разпоредбите от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДФЕС, Дания не участва в приемането от Съвета на мерките, предложени въз основа на дял V, трета част от ДФЕС. Дания може по всяко време и в съответствие със своите конституционни изисквания да информира останалите държави членки, че желае да прилага изцяло всички съответни мерки, приети въз основа на дял V от ДФЕС.

Европейската общност е сключила споразумения с Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн, с които ги асоциира към достиженията на правото „Дъблин/Евродак“ (Регламент 343/2003, заменен от Регламент 604/2013 и Регламент 2725/2000, който ще бъде заменен от Регламент № 603/2013). Настоящото предложение не представлява развитие на достиженията на правото „Дъблин/Евродак“ и следователно асоциираните държави не са задължени да уведомяват Комисията за приемането от тяхна страна на настоящото решение, след като то бъде одобрено от Съвета. Асоциираните държави обаче могат да решат доброволно да участват във временните мерки, установени с настоящото решение.

3.3. Принцип на субсидиарност

Съгласно дял V от ДФЕС относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие Европейският съюз разполага с някои правомощия в тази област. Тези правомощия трябва да бъдат упражнявани в съответствие с член 5 от Договора за Европейския съюз, т.е. ако и доколкото целите на предложеното действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от Европейския съюз поради мащаба или ефекта на предложеното действие.

Горепосочената извънредна ситуация, породена от внезапния приток на граждани на трети държави в Италия и Гърция, подлага системите за предоставяне на убежище и ресурсите им на значителен натиск. Вследствие на това могат да бъдат засегнати и други държави членки поради вторичните придвижвания на тези лица от Италия и Гърция към тях. Ясно е, че действията на отделни държави членки не са достатъчни, за да бъде намерен отговор на общите предизвикателства, пред които са изправени всички държави членки в тази област. За това действията на ЕС в тази област са от първостепенно значение.

3.4. Принцип на пропорционалност

Различните финансови и оперативни мерки, предприети досега от Европейската комисия и EASO в подкрепа на системите за предоставяне на убежище в Италия и Гърция, се оказаха недостатъчни за преодоляване на сегашното кризисно положение в тези две държави членки. Като се има предвид неотложността и сериозността на положението, породено от притока, описан по-горе, прибегването до допълнителни действия от страна на ЕС не излиза извън обхвата на това, което е необходимо за постигането на целта за ефективно справяне със ситуацията. По-специално, в предложението се предвижда преместването в рамките на период от две години от териториите на Италия и Гърция на 24 000 и 16 000 кандидати, които очевидно се нуждаят от международна закрила, към територията на други държави членки. Въз основа на статистическите данни през 2014 г. и първите месеци на 2015 г. броят на лицата, които следва да бъдат преместени, представлява 12 % по отношение на Италия и 19 % по отношение на Гърция спрямо общия брой случаи на незаконно преминаване на границите съответно в Италия и Гърция.

Останалите граждани на трети държави, които са или които не са кандидатствали за международна закрила, ще попаднат извън обхвата на схемата за преместване и остават под отговорността на Италия и Гърция или на държавата, която е била определена като компетентна държава членка съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013. Същевременно подкрепата, предоставяна от държавите членки на преместване на Италия и Гърция, е обвързана с представянето съответно от страна на Италия и Гърция на пътни карти, както и от мониторинга от страна на Комисията на спазването им, като пътните карти следва да включват конкретни мерки, които да бъдат предприети от Италия и Гърция, за да се гарантира, че след изтичане на срока на прилагане на процедурата по

преместване, предвидена в настоящото предложение, техните системи в областта на убежището и миграцията ще бъдат по-добре подготвени, за да се справят със ситуации на особено силен натиск.

3.5. Въздействие върху основните права

В резултат от въвеждането на временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и Гърция ще бъдат зачетени основните права, както е предвидено в Хартата на основните права на ЕС („Хартата“), на кандидатите, които очевидно се нуждаят от международна закрила.

По-специално, като гарантира бърз достъп на съответните лица до подходяща процедура за предоставяне на международна закрила, настоящото решение има за цел да защити правото на убежище и да осигури защита срещу *връщане*, както е предвидено в членове 18 и 19 от Хартата. Освен това като осигурява прехвърлянето на съответните лица към държава членка, която е в състояние да им осигури адекватни условия на прием и перспективи за интеграция, настоящото решение има за цел да гарантира пълно зачитане на правото на достойнство и защита срещу изтезания и нечовешко или унижително отношение или наказание, както е предвидено в членове 1 и 4 от Хартата. Освен това настоящото решение цели също така да защити правата на детето в съответствие с член 24 от Хартата, както и правото на цялост на семейството в съответствие с предвиденото в член 7 от Хартата.

3.6. Отражение върху бюджета

Настоящото предложение включва допълнителни разходи за бюджета на ЕС (за обща сума) в размер на 240 000 000 EUR.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за установяване на временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и Гърция

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „Договорът“), и по-специално член 78, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 78, параграф 3 от Договора в случай, че една или повече държави членки са изправени пред извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани от трети държави, Съветът, по предложение на Комисията, може да приеме временни мерки в полза на една или повече от засегнатите държави членки.
- (2) В съответствие с член 80 от Договора политиките на Съюза в областта на граничните проверки, убежището и имиграцията и тяхното прилагане следва да се ръководят от принципа на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки, а правните актове на Съюза, приети в тази област, трябва да съдържат подходящи мерки за прилагането на този принцип.
- (3) Неотдавнашната криза в Средиземноморието подтикна институциите на Съюза незабавно да признаят проблема, свързан с изключително големите миграционни потоци в този регион, и да призоват за конкретни мерки за проява на солидарност спрямо най-пряко засегнатите държави членки. По-специално, на съвместно заседание на министрите на външните и на вътрешните работи на 20 април 2015 г. Европейската комисия представи план от десет точки за незабавни действия, които трябва да бъдат предприети в отговор на настоящата криза, включително ангажимент да се разгледат вариантите за схема за спешно преместване.
- (4) В заключенията си от 23 април 2015 г. Европейският съвет реши, наред с другото, да укрепи вътрешната солидарност и отговорност и се ангажира по-специално да увеличи спешната помощ за държавите членки по външните граници и да разгледа вариантите за организиране на спешно преместване между държави членки на доброволна основа, както и за изпращане на екипи на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO) в държавите членки по външните граници на Съюза с цел съвместното разглеждане на молбите за международна закрила, включително регистриране и снемане на пръстови отпечатъци.

- (5) В своята резолюция от 29 април 2015 г. Европейският парламент изтъкна отново необходимостта Съюзът да основе своя отговор на последните трагедии в Средиземно море върху солидарност и справедливо споделяне на отговорността и да увеличи усилията си в тази област по отношение на държавите членки, в които пристигат най-голям брой бежанци и лица, търсещи международна закрила, в абсолютен размер или в пропорционално изражение.
- (6) Няколко държави членки бяха изправени пред значително увеличение на общия брой на мигрантите, включително търсещите международна закрила, пристигнали на тяхна територия през 2014 г., а някои продължават да бъдат в такава ситуация и през първите месеци на 2015 г. На няколко държави членки беше предоставена спешна финансова помощ от Европейската комисия и оперативна подкрепа от EASO, за да им се помогне да се справят с този голям брой мигранти.
- (7) Сред държавите членки, изправени пред ситуации на особен натиск, и в светлината на неотдавнашните трагични събития в Средиземно море, Италия и Гърция, в частност, бяха подложени на безпрецедентни потоци от мигранти, включително кандидати за международна закрила, очевидно нуждаещи се от такава, които пристигат на тяхна територия, подлагайки на значителен натиск техните системи за миграция и за предоставяне на убежище.
- (8) Съгласно данните на Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници (FRONTEX) централният и източният средиземноморски път са били основните зони на незаконно преминаване на границите в Съюза през 2014 г. През 2014 г. в Италия по незаконен начин са пристигнали повече от 170 000 мигранти, което представлява увеличение от 277 % в сравнение с 2013 г. Постоянно нарастване бе констатирано също така от Гърция, където са пристигнали повече от 50 000 незаконни мигранти, което представлява увеличение от 153 % в сравнение с 2013 г. Статистическите данни за първите месеци на 2015 г. потвърждават тази ясна тенденция по отношение на Италия. Освен това през първите месеци на 2015 г. Гърция е била изправена пред рязко увеличение на броя на незаконните преминавания на границите, което съответства на повече от 50 % от общия брой незаконни преминавания на границите през 2014 г. (почти 28 000 през първите четири месеца на 2015 г. в сравнение с общо близо 55 000 през 2014 г.). Значителна част от общия брой незаконни мигранти, заловени в тези два региона, са включвали мигранти, принадлежащи към националности, за които, според данни на Евростат за целия ЕС дялът на одобрените молби е висок (през 2014 г. сирийците и еритрейците, за които дялът на одобрените молби за целия Съюз е над 75 %, са представлявали повече от 40 % от незаконните мигранти в Италия и повече от 50 % в Гърция). Според Евростат през 2014 г. в Гърция е било констатирано, че 30 505 сирийци пребивават незаконно в страната, в сравнение с 8 220 през 2013 г.
- (9) Според Евростат през 2014 г. в Италия 64 625 лица са кандидатствали за международна закрила, в сравнение с 26 920 през 2013 г. (увеличение със 143 %). По-малко увеличение на броя на молбите бе констатирано от Гърция с 9 430 кандидати (т.е. увеличение от 15 %).
- (10) Според данни на Frontex друг важен път на миграция в Съюза през 2014 г. е бил западният балкански път с 43 357 незаконни преминавания на границите. Въпреки това повечето мигранти, които използват балканския път, не се нуждаят

на пръв поглед от международна закрила, като 51 % от пристигащите са косовари.

- (11) До момента в рамките на политиката в областта на миграцията и убежището бяха предприети редица действия в подкрепа на Италия и Гърция, включително чрез предоставяне на съществена спешна помощ и оперативна подкрепа по линия на EASO. Италия и Гърция са вторият и третият по големина получател на средства, отпуснати през периода 2007—2013 г. в рамките на общата програма „Солидарност и управление на миграционните потоци“ (SOLID) и получиха допълнително съществено спешно финансиране. През периода 2014—2020 г. Италия и Гърция ще продължат да бъдат основните получатели на средства по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ).
- (12) Поради продължаващата нестабилност и конфликти в непосредствено съседство на Италия и Гърция твърде вероятно е натискът върху техните системи за миграция и предоставяне на убежище да продължи да е значителен и да нараства, като голяма част от мигрантите вероятно ще се нуждаят от международна закрила. Това показва само колко са важни проявата на солидарност към Италия и Гърция и допълването на действията, предприети до момента, за да се помогне на тези две държави чрез предприемането на временни мерки в областта на международната закрила.
- (13) Същевременно Италия и Гърция следва да предвидят структурни решения за справяне с недостатъците във функционирането на своите системи за убежище и миграция. Мерките, предвидени в настоящото решение, следва да вървят ръка за ръка с определянето от Италия и Гърция на солидна и стратегическа рамка за отговор на кризата и засилване на текущия процес на реформи в тези области. Във връзка с това в рамките на един месец след влизането в сила на настоящото решение Италия и Гърция следва да представят на Комисията пътна карта, която следва да включва подходящи мерки в областта на убежището, първия прием и връщането, повишаването на капацитета, качеството и ефективността на системите им в тези области, както и мерки, за да се гарантира правилното прилагане на настоящото решение с цел след края на периода на прилагане на настоящото решение тези две държави да могат да се справят по-успешно с възможен по-голям приток на мигранти на техните територии.
- (14) Комисията следва да бъде упълномощена да спре, когато е целесъобразно, действието на настоящото решение за ограничен период от време, в случай, че Италия или Гърция не спазват своите ангажменти в това отношение.
- (15) Ако държава членка, различна от Италия или Гърция, се окаже в подобна извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави, Съветът, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и в съответствие с член 78, параграф 3 от Договора, може да приеме временни мерки в полза на засегнатата държава членка. Тези мерки може да включват, когато е целесъобразно, преустановяване на предвидените в настоящото решение задължения на тази държава членка.
- (16) В съответствие с член 78, параграф 3 от Договора предвидените мерки в полза на Италия и Гърция следва да бъдат с временен характер. Периодът от 24 месеца е разумен с оглед на това да се гарантира, че мерките, предвидени в настоящото решение, оказват действително въздействие по отношение на подкрепата за Италия и Гърция за справяне със значителните миграционни потоци на тяхна територия.

- (17) Предвидените в настоящото решение мерки водят до временна дерогация от критериите, установени в член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и Съвета⁷, и процедурните стъпки, включително крайните срокове, предвидени в членове 21, 22 и 29 от него.
- (18) Трябваше да се направи избор по отношение на критериите, които се прилагат, когато се решава кои и колко на брой кандидати трябва да бъдат преместени от Италия и Гърция. Предвижда се ясна и работеща система, основаваща се на праг на средностатистическия брой решения на равнище на Съюза, с които се предоставя международна закрила в рамките на процедурите на първа инстанция съгласно определението на Евростат, спрямо общия брой решения на равнище на Съюза по молби за предоставяне на убежище с цел предоставяне на международна закрила, постановени на първа инстанция въз основа на последната налична статистика. От една страна, с този праг следва да се гарантира в максимална степен, че всички кандидати, които очевидно се нуждаят от международна закрила, ще могат да се възползват изцяло и без отлагане от своите права на защита в държавата членка на преместване. От друга страна, с него ще се предотврати в максимална степен преместването в друга държава членка и вследствие на това неправомерното продължаване на престоя на територията на Съюза на кандидати, за които е вероятно молбата им да бъде отхвърлена. Въз основа на данни на Евростат за решения на първа инстанция през 2014 г. в настоящото решение следва да се използва праг от 75 %, който за тази година съответства на решения по молби за предоставяне на убежище предимно за лица със сирийско и еритрейско гражданство.
- (19) Временните мерки са предназначени за облекчаване на значителния натиск, свързан с лицата, търсещи убежище в Италия и Гърция, по-специално чрез преместване на значителен брой кандидати, очевидно нуждаещи се от международна закрила, които са пристигнали на територията на Италия и Гърция, към датата, от която започва да се прилага настоящото решение. Въз основа на общия брой граждани на трети държави, които са влезли незаконно в Италия и Гърция през 2014 г., и броя на тези, очевидно нуждаещи се от международна закрила, общо 40 000 кандидати, очевидно нуждаещи се от международна закрила, следва да бъдат преместени от Италия и Гърция. Този брой съответства на приблизително 40 % от общия брой на гражданите на трети държави, очевидно нуждаещи се от международна закрила, които са влезли незаконно в Италия и Гърция през 2014 г. По този начин предложената в настоящото решение мярка за преместване представлява справедливо поделение на тежестта между Италия и Гърция, от една страна, и другите държави членки от друга страна. Въз основа на същите общи налични данни за 2014 г. и за първите четири месеца на 2015 г. в Италия, в сравнение с Гърция, 60 % от тези кандидати следва да бъдат преместени от Италия, а 40 % от Гърция.
- (20) В съответствие с приложението към Съобщението на Комисията относно Европейската програма за миграцията⁸ предложеният коефициент на разпределение следва да се основава на а) броя на населението (корекционен

⁷ Регламент (ЕС) № 26/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 31, 29.6.2013 г., стр. 31).

⁸ COM (2015) 240 окончателен.

коэффициент от 40 %), б) общия БВП (корекционен коэффициент от 40 %), в) средния брой на спонтанните молби за предоставяне на убежище и броя на презаселените бежанци на един милион жители за периода 2010—2014 г. (корекционен коэффициент от 10 %) и г) процента на безработица (корекционен коэффициент от 10 %). В коефициентите на разпределение, посочени в приложения I и II към настоящото решение, се взема предвид факта, че държавите членки, от които ще се извърши преместването, няма да участват сами по себе си като държави членки на преместване.

- (21) Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), създаден по силата на Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁹, предоставя подпомагане за операции за разпределяне на тежестта между държавите членки и е отворен за нови развития на политиката в тази област. В член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 516/2014 се предвижда възможността за държавите членки да прилагат действия, свързани с прехвърлянето на кандидати за международна закрила, като част от техните национални програми, а в член 18 от Регламент (ЕС) № 516/2014 се предвижда възможността за еднократно изплащане на сумата от 6 000 EUR за преместването на лица, ползващи се с международна закрила, от територията на друга държава членка.
- (22) С оглед прилагането на принципа на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите, и като се има предвид, че настоящото решение представлява по-нататъшно развитие на политиката в тази област, е целесъобразно да се гарантира, че държавите членки, които преместват кандидати, които очевидно се нуждаят от международна закрила, от Италия или Гърция съгласно настоящото решение, получават фиксирана сума за всяко преместено лице, която е равностойна на еднократната сума, предвидена в член 18 от Регламент (ЕС) № 516/2014, и се изпълнява чрез прилагане на същите процедури. Това означава ограничена временна дерогация от член 18 от Регламент № 516/2014, тъй като еднократната сума следва да се изплаща по отношение на преместени кандидати, а не на лица, ползващи се с международна закрила. Подобно временно разширяване на обхвата на потенциалните получатели на еднократната сума наистина е неразделна част от извънредната схема, въведена с настоящото решение.
- (23) Необходимо е да се осигури задействането на незабавна процедура по преместване, която да съпътства прилагането на временните мерки чрез тясно административно сътрудничество между държавите членки и оперативната подкрепа от страна на EASO.
- (24) Националната сигурност и обществения ред следва да се вземат под внимание през цялото времетраене на процедурата по преместване до изпълнението на прехвърлянето на кандидата.
- (25) При вземането на решение кои очевидно нуждаещи се от международна закрила кандидати следва да бъдат преместени от Италия и Гърция, следва да се предоставя предимство на уязвими кандидати по смисъла на член 22 от

⁹

Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за изменение на Решение 2008/381/ЕО на Съвета и за отмяна на решения № 150/2007/ЕО и № 575/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Решение 2007/435/ЕО на Съвета (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 168).

Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁰. В тази връзка специалните нужди на кандидатите, търсещи убежище, включително здравето им, следва да бъдат от първостепенно значение. Висшите интереси на детето следва винаги да представляват съображение от първостепенно значение.

- (26) Освен това, за да се реши коя конкретна държава членка следва да бъде държавата членка на преместване, следва да се отдели особено внимание на конкретните квалификации на засегнатите кандидати, което би могло да улесни интеграцията им в държавата членка на преместване, като например езиковите им умения. В случай на особено уязвими кандидати следва да се обърне внимание на капацитета на държавата членка на преместване за предоставяне на подходяща подкрепа на тези кандидати.
- (27) Изпращането от страна на държавите членки на служители за връзка в Италия и Гърция следва да улесни ефективното прилагане на процедурата по преместване, включително идентифицирането на кандидатите, които следва да бъдат преместени, като се вземат под внимание тяхната уязвимост и квалификации.
- (28) Правните и процедурните предпазни мерки, предвидени в Регламент (ЕС) № 604/2013, остават приложими по отношение на кандидатите, попадащи в обхвата на настоящото решение. Освен това кандидатите следва да бъдат уведомявани за процедурата по преместване, предвидена в настоящото решение, и нотифицирани за решението за преместване. Като се има предвид, че кандидатът няма право съгласно правото на Съюза да избира държавата членка, отговорна за неговата/нейната молба, той/тя следва да има право на ефективни правни средства за защита срещу решението за преместване в съответствие с Регламент (ЕС) № 604/2013, но единствено с оглед на това да се осигури зачитането на неговите/нейните основни права.
- (29) Преди и след като бъдат прехвърлени в държавите членки на преместване, кандидатите следва да се ползват с правата и гаранциите, установени в Директива 2003/9/ЕО на Съвета¹¹ и Директива 2005/85/ЕО на Съвета¹², и, считано от 20 юли 2015 г., в Директива 2013/33/ЕС и Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹³, включително във връзка със специалните им нужди, свързани с приема и процедурата. В допълнение Регламент (ЕО) № 2725/2000 на Съвета¹⁴ и, считано от 20 юли 2015 г., Регламент (ЕС) № 603/2013¹⁵ продължават да се прилагат по отношение на кандидатите, попадащи в обхвата на настоящото решение.

¹⁰ Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (преработен текст) (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 96).

¹¹ Директива 2003/9/ЕО на Съвета от 27 януари 2003 г. за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище (ОВ L 31, 6.2.2003 г., стр. 18).

¹² Директива 2005/85/ЕО на Съвета от 1 декември 2005 г. относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки (ОВ L 326, 13.12.2005 г., стр. 13).

¹³ Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 60).

¹⁴ Регламент (ЕО) № 2725/2000 на Съвета от 11 декември 2000 г. за създаване на система „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (ОВ L 316, 15.12.2000 г., стр. 1).

¹⁵ Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за създаване на система „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед

- (30) Следва да бъдат предприети мерки, за да се избегнат вторични придвижвания на преместените лица от държавата членка на преместване към други държави членки. По-специално, кандидатите следва да бъдат информирани за последиците от по-нататъшно придвижване в рамките на държавите членки, както и за това, че ако държавата членка на преместване им предоставя международна закрила, те имат право да ползват правата, произтичащи от международната закрила, само в тази държава членка.
- (31) Доколкото целите на настоящото решение не могат да бъде постигнати в достатъчна степен от държавите членки и следователно обхватът и последиците от действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалността, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (32) Настоящото решение спазва основните права и принципите, признати в Хартата.
- (33) [В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, тези държави членки са нотифицирали желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящото решение.]

ИЛИ

- (34) [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, тези държави членки не участват в приемането на настоящото решение и не са обвързани от него, нито от неговото прилагане.]

ИЛИ

- (35) [В съответствие с членове 1 и 2 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Обединеното кралство не участва в приемането на настоящото решение не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.]
- (36) В съответствие с член 3 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз,

ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането, и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 1).

Ирландия (, с писмо от ...) е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящото решение.

ИЛИ

- (37) [В съответствие с член 3 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство (, с писмо от ...) е нотифицирало желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящото решение.
- (38) В съответствие с членове 1 и 2 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.]
- (39) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (40) Предвид спешността на ситуацията настоящото решение следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Предмет

С настоящото решение се създават временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и Гърция, с оглед на това да им се даде възможност да се справят с дадена извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави в тези държави членки.

Член 2

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- а) „молба за международна закрила“ означава молба за международна закрила съгласно определението в член 2, буква з) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и Съвета¹⁶,
- б) „кандидат“ означава гражданин на трета държава или лице без гражданство, подало молба за международна закрила, по която все още не е взето окончателно решение,

¹⁶ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9).

- в) „международна закрила“ означава статут на бежанец и статут на лице под субсидиарна закрила по смисъла на член 2, букви д) и ж) на Директива 2011/95/ЕС,
- г) „членове на семейството“ означава членове на семейството съгласно определението в член 2, буква ж) от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета,
- д) „преместване“ означава прехвърлянето на търсещо убежище лице от територията на държавата членка, която критериите, предвидени в глава III от Регламент (ЕС) № 604/2013, сочат като компетентна за разглеждането на молбата му за международна закрила, на територията на държавата членка на преместване,
- е) „държава членка на преместване“ означава държава членка, която става компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013 на кандидата след преместването му на територията на тази държава членка.

Член 3

Приложно поле

1. Преместването се извършва единствено по отношение на кандидатите, чиито молби за международна закрила по принцип трябва да се разгледат от Италия и Гърция в изпълнение на критериите за определяне на компетентната държава членка, установени в глава III на Регламент (ЕС) № 604/2013.
2. Преместване съгласно настоящото решение се прилага само по отношение на кандидати, принадлежащи към националности, за които, според последните налични средностатистически данни на Евростат за целия ЕС, дялът на решенията, с които се предоставя международна закрила, от общия брой взети решения на първа инстанция по молби за международна закрила, както е посочено в глава III от Директива 2013/32/ЕС, е 75 % или повече. В случая на лица без гражданство се вземе под внимание държавата на предишното обичайно пребиваване.

Член 4

Коефициент на разпределение

1. От Италия се преместват 24 000 кандидати на територията на други държави членки, както е посочено в приложение I.
2. От Гърция се преместват 16 000 кандидати на територията на други държави членки, както е посочено в приложение II.

Член 5

Процедура по преместване

1. За целта на административното сътрудничество, изискващо се за прилагането на настоящето решение, всяка от държавите членки определя национално звено за контакт, за чийто адрес тя уведомява другите държави членки и EASO. Държавите членки, като се съгласуват с EASO, вземат всички подходящи мерки за установяване на пряко сътрудничество и обмен на информация между компетентните органи.
2. Италия и Гърция през редовни интервали от време през периода на прилагане на настоящето решение, с помощта на EASO и, когато е приложимо, на служителите за връзка на държавите членки, посочени в параграф 8, определят отделните кандидати, които следва да бъдат преместени в другите държави членки, и съобщават на звената за контакт на тези държави членки и на EASO броя на кандидатите, които могат да бъдат

преместени. По смисъла на член 22 от Директива 2013/33/ЕС за тази цел се предоставя предимство на уязвими кандидати.

3. Във възможно най-кратък срок след получаване на информацията, посочена в параграф 2, държавите членки посочват броя на кандидатите, които могат да бъдат преместени незабавно на тяхна територия, както и всякаква друга полезна информация, в рамките на посочените съответно в приложение I и в приложение II бройки (на кандидатите, подлежащи на преместване).

4. Въз основа на информацията, получена съгласно параграф 3, Италия и Гърция възможно най-бързо вземат решение за преместване на всеки от определените кандидати към конкретна държава членка на преместване и уведомяват кандидата в съответствие с член 6, параграф 4.

5. Кандидатите, чиито пръстови отпечатъци се изисква да бъдат взети в изпълнение на задълженията, определени в член 9 от Регламент (ЕС) № 603/2013, могат да бъдат преместени само след снемане на отпечатъците.

6. Прехвърлянето на кандидата на територията на държавата членка на преместване се провежда възможно най-скоро след датата на нотифициране на решението за прехвърляне, посочено в член 6, параграф 4.

7. Държавите членки си запазват правото да откажат да преместят кандидати, за които са налице опасения, че застрашават националната сигурност или обществения ред.

8. За изпълнението на всички аспекти на процедурата по преместване, описана в настоящия член, държавите членки могат да решат да изпратят служители за връзка в Италия и Гърция.

9. Процедурата по преместване, предвидена в настоящия член, не може да бъде по-дълга от един месец от момента на определяне на конкретните кандидати, които следва да бъдат преместени в съответствие с параграф 2 от настоящия член.

Член 6

Права и задължения на кандидатите за международна закрила, попадащи в обхвата на настоящото решение

1. При прилагането на настоящия член висшите интереси на детето представляват съображение от първостепенно значение.

2. Държавите членки гарантират, че членовете на семействата, попадащи в приложното поле на настоящото решение, се преместват на територията на една и съща държава членка.

3. Преди решението за преместване на даден кандидат Италия и Гърция информират кандидата на език, който кандидатът разбира или се предполага, че разбира достатъчно, относно процедурата по преместване, определена в настоящото решение.

4. Когато решението за преместване на даден кандидат е взето и преди действителното преместване, Италия и Гърция уведомяват в писмена форма заинтересованото лице за решението за преместването му. В това решение се посочва държавата членка на преместване.

5. Търсещото убежище или ползващото се с международна закрила лице, което влиза на територията на друга държава членка, различна от държавата членка на преместване, без да отговаря на условията за престой в тази друга държава членка, се задължава да се върне обратно незабавно и да бъде прието обратно от държавата членка на преместване

в съответствие с правилата, установени съответно в Регламент (ЕС) № 604/2013 и в Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁷.

Член 7

Оперативна подкрепа за Италия и Гърция

Държавите членки увеличават своята подкрепа в областта на международната закрила за Италия и Гърция чрез съответните дейности, координирани от EASO и други съответни агенции, по-специално като предоставят, когато е необходимо, национални експерти за следните дейности за подкрепа:

- а) проверката на граждани на трети държави, пристигащи в Италия и Гърция, в това число ясното им идентифициране, снемането на пръстовите отпечатъци и регистрацията на молбите за международна закрила,
- б) началната обработка на молбите,
- в) предоставянето на кандидатите или на потенциалните кандидати, които може да подлежат на преместване, на информация в съответствие с настоящото решение, и специфични мерки за подпомагане, от които те може да се нуждаят,
- г) прилагането на прехвърлянето на кандидати към държавата членка на преместване.

Член 8

Допълнителни мерки, които да бъдат предприети от Италия и Гърция

1. В рамките на един месец след влизането в сила на настоящото решение Италия и Гърция представят на Комисията пътна карта, която включва подходящи мерки в областта на убежището, първия прием и връщането, които да подобрят капацитета, качеството и ефективността на системите им в тези области, както и мерки за гарантиране на правилното прилагане на настоящото решение. Италия и Гърция прилагат изцяло тази пътна карта.

2. Ако Италия или Гърция не се съобразяват със задължението, посочено в параграф 1, Комисията може да реши да спре прилагането на настоящото решение по отношение на тази държава членка за период до три месеца. Комисията може да реши да удължи еднократно подобно преустановяване на прилагането за допълнителен период от максимум три месеца.

Член 9

Извънредни ситуации в държавите членки на преместване

В случай на извънредна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани на трети държави в дадена държава членка на преместване, Съветът, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, може да приема временни мерки в полза на засегнатата държава членка в съответствие с член 78, параграф 3 от Договора. Тези мерки може да включват, когато е целесъобразно, преустановяване на предвидените в настоящото решение задължения за тази държава членка.

¹⁷

Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

Член 10

Финансова подкрепа

Държавите членки на преместване получават еднократна сума в размер на 6 000 EUR за всяко лице, което търси международна закрила, преместено от Италия и Гърция, в изпълнение на настоящото решение. Тази финансова подкрепа се изпълнява чрез прилагане на процедурите, предвидени в член 18 от Регламент (ЕС) № 516/2014.

Член 11

Докладване

На всеки три месеца Италия и Гърция докладват на Съвета и на Комисията за изпълнението на настоящото решение, включително и на пътните карти, посочени в член 8.

Член 12

Влизане в сила

1. Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. То се прилага до [24 месеца след влизането в сила].
3. То се прилага спрямо лица, пристигнали на територията на Италия и Гърция, считано от [ОВ замества този текст с точната дата на влизане в сила] до [ОВ замества този текст с точната дата на влизане в сила + 24 месеца], както и за кандидатите, които са били пристигнали на територията на тези държави членки от 15 април 2015 г. нататък.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател